

[Landbrugsministeren.]

som han har optaget Laan i, og disse Prioriteter maa gaa foran andre Laan, altsaa ogsaa Laan til Vedligeholdelse. Og dette gælder ogsaa med Hensyn til Dræning og Mergling; saadanne Arbejder kan ikke indtage nogen Særstilling. Naar det er enhver Laantagers Pligt at vedligeholde sin Ejendom, skal han ogsaa holde Jorden i Kultur, og dertil hører Drænings- og Merglingsarbejder, hvis Jorden trænger dertil; han har Pligt til at udføre Merglingsarbejder, efterhaanden som Jorden kommer til at trænge dertil.

Jeg beder derfor ærede Medlemmer forstaa, at der ikke her er Tale om at give nogen Fortrinsret for Grundforbedringsarbejder i Almindelighed eller for Opførelse af Nybygninger, Iværksættelse af Læplantninger eller lignende, nej, der er Tale om det gamle Princip, som vi har i Vandløbslovgivningen, at hvor der ifølge en Landvæsenskommissions Kendelse er sket en Forbedring af et Jordareal, en Forbedring, som kommer *en Flerhed af Landmænd* til gode, kan man for at fremme saadanne samlede Grundforbedringsforanstaltninger indskyde Fortrinsretten. Derfor er i det foreliggende Lovforslag ogsaa Analogien med vor Vandløbslovgivning fastholdt saa stærkt, som Tilfældet er. Naturligvis skyldes Lovforslagets Fremkomst en Henvendelse fra Mergelbanerne og Hedeselskabet, og deres Begrundelse er den, at der vil være Fare for, at Oprettelse af Mergelselskaber helt vil standse i Fremtiden, hvis der ikke gives en saadan Fortrinsret. Men hertil kommer, hvad der ogsaa er nævnt under Forhandlingerne, at de fattigste, de økonomisk svage Landmænd trues med at blive lukket ude. Det er selvfølgelig en Urimelighed, for deres Ejendomme kan trænge lige saa stærkt, ja maaske endnu stærkere end andres. Det har for øvrigt ogsaa i disse Dage vist sig, at der er adskillige Mergelselskaber, der er ængstelige for at optage Statshusmænd og skyder dem ud, fordi de ikke mener, de er sikre nok; men Staten har dog en Interesse i, naar der kommer et Mergelspor, at de Ejendomme, som Staten har saa stor en Part i, kommer med. Jeg har et Par Gange i denne Rigsdagssamling maattet gaa til Finansudvalget for at bede om dets Samtykke til, at Staten garanterede for de vedkommendes Forpligtelser, og jeg skal nu om faa Dage igen til Finansudvalget i samme Anledning. Hvis dette Lovforslag vedtages, vil noget saadant kunne undgaas i Fremtiden.

Nogle ærede Medlemmer har udtalt

Betæneligheder ved Landvæsenskommissionernes Medvirken paa dette Omraade; jeg vil heroverfor meget stærkt fremhæve Nødvendigheden af, at det netop bliver Landvæsenskommissionerne, der kommer til at medvirke. Jeg tror, det er nødvendigt, at vi faar en fast Ordning, thi vel er det rigtigt, at Grundforbedringsarbejders Udførelse i rette Tid har spillet en mægtig Rolle for det danske Landbrugs Udvikling, saaledes som det er fremhævet her, men lige saa sikkert er det, at hele den Kreditordning, der har udviklet sig her i Landet, i mindst lige saa høj Grad har været medvirkende til Udviklingen af vort intensive Landbrug. Derfor tror jeg, at Lovgivningsmagten skal være opmærksom paa, at hvad vi her foretager os, bliver efter en fast og sikker Linie, og en saadan Linie mener jeg vi har i vor Vandløbslovgivning, hvori det siges, at en saadan Fortrinsret for visse fælles Foretagender kun kan indrømmes, naar en Landvæsenskommission har sagt god derfor. Det er rigtigt, som ærede Medlemmer har hentydet til, at Mergelbanerne og Hedeselskabet har ønsket, at det skulde være særlige Udvalg og ikke Landvæsenskommissioner, der havde Afgørelsen, men jeg advarer meget mod denne Betragtning. Skal vi have særlige Udvalg for Merglings Udførelse og maaske senere særlige Udvalg for Dræningsarbejders Udførelse, maaske ogsaa særlige Udvalg for Bygningsarbejders Udførelse, er vi inde paa et Skraaplan, og det er af stor Vigtighed, at vi kan sige til dem, der foretager Udlaan til Landmænd: Vor Lovgivning giver en Sikkerhed, der er en fast Ordning her, og en Indskyden af Prioriteter kan kun finde Sted, naar en Landvæsenskommission har sagt god derfor. Det er blevet sagt, at Landvæsenskommissionerne arbejder solidt, men de arbejder ogsaa tungt og dyrt; jeg skal slet ikke komme ind paa, hvorvidt der er nogen Berettigelse i denne Kritik, men jeg skal dog ikke lægge Skjul paa, at der maaske nok var Grund til, at den gamle Lov vedrørende Landvæsenskommissioner og deres Virksomhed blev gjort til Genstand for nye Overvejelser og maaske ogsaa Ændringer, og jeg vil derfor sige, at det er min Agt ved Begyndelsen af næste Rigsdagssamling at fremsætte et Lovforslag til Revision af vor Vandløbslovgivning og dermed ogsaa en Revision af Landvæsenskommissionernes Sættelse og Virksomhed. Her vil altsaa hele dette Spørgsmaal kunne tages op, og jeg vil meget advare imod, at det tages op i Forbindelse med dette Lovfor-